

رویداد

تلاش گروه‌ضدبرجام

برای اخراج موسویان از پرینستون

• شرق: گروه‌ضدبرجامی «اتحاد علیه ایران هسته‌ای» که در آستانه آغاز دولت باراک اوباما در آمریکا یعنی در سال ۲۰۰۸ برای مخالفت با هر گونه تعامل و توافق از سوی ایالات متحده با ایران بنیان گذاشته شده، به دنبال اخراج سیدحسین موسویان از دانشگاه پرینستون است.
سارک والاس، سیاست‌مدار جمهوری‌خواه آمریکایی و سفیر سابق آمریکا در سازمان ملل متحد، در دوره بوش از جایگاه مدیر اجرایی یو‌ای‌ان‌آی، (United Against Nuclear Iran)، طی نامه‌ای به کریستوفر ایزنبرگر رئیس دانشگاه پرینستون، وی را تهدید کرد که در صورت اخراج‌نکردن موسویان، از دولت و تمام مؤسسات حقوقی و حقیقی آمریکا خواهد خواست که این دانشگاه را تحریم مالی کند. این گروه با اشاره به موضوعاتی مثل شرکت موسویان در مراسم تشییع فرمانده سابق نیروهای قدس ایران که توسط آمریکا ترور شد، سابقه سمت‌های او در وزارت خارجه ایران و تعریف محمدجواد ظریف، وزیر خارجه سابق ایران از او، این مسائل را دلایلی دانسته است که استخدام او توسط دانشگاه پرینستون آمریکا را از دید این گروه یک «رسوایی» می‌نمایاند و نیز از این نکته انتقاد می‌کند که چهره‌های برجسته این دانشگاه علیه موسویان موضع نگرفته‌اند. این گروه در این نامه تأکید می‌کند: «ما از دولت آمریکا و تمام پرداخت‌های مالی به این دانشگاه برای انجام پروژه‌های تحقیقاتی را لغو کنند. ما به دانشگاه پرینستون مهلت می‌دهیم که تا ۱۷ فوریه (۲۸ بهمن) پاسخ بدهد که آیا موسویان را اخراج می‌کند یا خیر.»
واکنش به این درخواست، فرانک ون هیل، دب‌سایت دانشگاه پرینستون در مطلب مفصلی به گروه یو‌ای‌ان‌آی و این درخواست آنان انتقادهای تندی وارد کرده است. ون هیل استاد دانشگاه پرینستون است که در دولت بیل کلینتون دستیار امنیت ملی دفتر علم و فناوری کاخ سفید بوده است او در این نوشته این درخواست را «حمله‌ای شایرانه به مخالفی سیاسی» خوانده است. ون هیل اشاره می‌کند که بخش عمده‌ای از منابع مالی این سازمان پیش‌تر از سوی شلدون ادلسون، میلیاردر معروف و درگذشته آمریکایی تأمین می‌شد که بزرگ‌ترین حامی مالی دونالد ترامپ نیز بوده است و خود در سال ۲۰۱۳ معتقد بوده است آمریکا باید برای جلب همکاری ایران، یک بمب اتمی در یکی از کویرهای ایران منفجر کند و تهدید کند که بمب بعدی در پایتخت خواهد بود. ون هیلل این گروه را یک گروه تندروی ضد ایران می‌خواند و در مقابل تأکید می‌کند موسویان، از زمانی که در سال ۲۰۰۹ به دانشگاه پرینستون آمده است «به شکلی خستگی‌ناپذیر در راستای راه‌حلی صلح‌آمیز برای تقابیل بین ایران و ایالات متحده فعالیت کرده است».

ادامه در صفحه ۵

شرق: هیئت‌های مذاکره‌کننده احیای برجام امروز به وین بازمی‌گردند. مقامات ایران و دیگر بازیگران برجام خبر دادند امروز تیم‌های دیپلماتیک به وین اتریش باز خواهند گشت تا بار دیگر دور هشتم مذاکرات احیای برجام را از سر بگیرند. این خبر در حالی از سوی مقامات کشورهای دیگر در برجام اعلام شد که دور هشتم از اول هفته گذشته در تنفسی بدون تعیین زمان دقیق پایان بوده است و طرف‌های مختلف تأکید کرده بودند، این‌بار هیئت‌ها برای مشورت درباره تصمیمات سیاسی به پایتخت‌ها برمی‌گردند و گفت‌ووها در مرحله نهایی است. از این‌رو این احتمال بالاست که این‌بار در بازگشت به وین، هیئت‌ها اگر نه برای کام آخر مذاکرات احیای برجام و تعیین تکلیف نهایی، دست‌کم برای برداشتن گامی مهم راهی پایتخت اتریش می‌شوند. معاون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا با اعلام زمان ازسرگیری مذاکرات وین، تأکید کرد برای بازگشت به اجرای کامل برجام به روحیه مصالحه نیاز است. انریکه مورا که به‌عنوان نماینده اتحادیه اروپا در جایگاه هماهنگ‌کننده مذاکرات نیز قرار دارد، در توییت با اعلام ازسرگیری مذاکرات نوشت: «ما به روحیه مصالحه نیاز داریم تا ما را به اجرای کامل (برجام) بازگرداند. با توجه به روندهای نامطلوب مختلفی که در برجام را تضعیف می‌کند، لازم است این مذاکرات به‌سرعت به نتیجه برسد.» وبگاه سرویس سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز با انتشار بیانیه‌ای درباره ازسرگیری جلسات دور هشتم مذاکرات وین نوشت: «مشارکت‌کنندگان مذاکرات پس از مشورت با دولت‌هایشان در پایتخت‌ها، به مذاکرات درباره چشم‌انداز بازگشت احتمالی آمریکا به برجام و چگونگی اطمینان‌یافتن از اجرایی‌شدن کامل و مؤثر توافق از سوی تمامی طرفین ادامه خواهند داد.» در فاصله این تنفس، دولت ایالات متحده البته گام کوچکی در راستای مسیری که برای بازگشت به برجام باید طی کند، برداشت و معافیت‌های تحریمی برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران را که در دوره دونالد ترامپ متوقف شده بودند، دوباره فعال کرد. دیروز و در آستانه این بازگشت به مذاکرات، مقامات ایران، آمریکا، اتحادیه اروپا، روسیه و آلمان ازجمله کسانی بودند که مواضع خود را تبیین کردند. این خبر مهم‌ترین خبر نشست خبری هفتگی دیروز سخنگوی وزارت خارجه ایران هم بود. او و حسین امیرعبداللهیان، وزیر خارجه ایران، البته در اظهارات خود نشان دادند هنوز سوت پایان را لزوماً چندان نزدیک نمی‌بینند. دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران نیز در توییتهی درباره مذاکرات وین نوشت: «دستور کار مذاکره‌کنندگان ایرانی برای ادامه دور هشتم گفت‌وگوها به دقت مشخص شده است». دریان علی شمخانی اضافه کرد: «توافقی که طی آن طرف‌های شکل‌دهنده فشار حداکثری رفع نشود، موجب شرطی‌شدن اقتصاد کشور شده و نمی‌تواند مبنای توافق خوب باشد.» خطیب‌زاده البته دیروز درباره این ادعا که دور پیش‌رو دور آخر گفت‌وگوها خواهد بود نیز موضع ایران را تبیین کرد.

خطیب‌زاده: با پاسخ‌های درست برگردند
دیروز از سعید خطیب‌زاده، سخنگوی وزارت خارجه، پرسیده شد با توجه به اینکه طرف‌های غربی مطرح کرده‌اند احتمالاً این دور از مذاکرات دور آخر است، آیا ایران نیز تصور بر این دارد که این دور از مذاکرات دور

نهایی و دور آخر خواهد بود، گفت: «اگر طرف‌های مقابل می‌گویند که این دور از مذاکرات دور آخر است، روشن است که باید با پاسخ‌های درست در راستای اجرای تعهداتشان به وین بازگردند.» وی افزود: «اگر طرف‌های مقابل، به‌ویژه آمریکایی‌ها که فردا [سه‌شنبه] در وین حضور پیدا می‌کنند، همین فردا اعلام کنند تضامین لازم را ارائه می‌کنند و به تعهدات خود عمل می‌کنند، فردای آن روز توافق قابل‌دسترسی است.» ولی اگر این‌گونه اظهارات برای بازی‌های رسانه‌ای و اطلاعاتی در فضای عمومی باشد، ایران به این ضرب‌الاجل‌های ساختگی فکر و توجه نمی‌کند.» خطیب‌زاده در همین مورد تأکید کرد: «زمان رسیدن به توافق را دو چیز مشخص می‌کند: پاسخ آمریکا به سؤالات مطرح‌شده و انجام تعهدات از سوی این کشور و همچنین سرعت طرف‌های مقابل در میز مذاکرات برای آنچه باید به سرعت انجام دهند.»
انتظار داریم با دستورالعمل روشن برگردند
سخنگوی وزارت خارجه درباره ازسرگیری دور هشتم مذاکرات احیای برجام خبر داد: «انشاءالله هیئت مذاکراتی ایران فردا عازم وین خواهد بود و این انتظار وجود دارد که همه هیئت‌ها فردا برگردند و رایزنی‌ها و گفت‌وگوها از سر گرفته شود.» وی ادامه داد: «طبیعی است که ایران انتظار دارد تصمیمات لازم و ضروری از سوی طرف‌های مقابل، به‌ویژه واشنگتن اتخاذ شده باشد، در موضوع رفع تحریم‌ها و انتاف ایران از برجام.» خطیب‌زاده افزود: «انتظار ما این است که هیئت‌ها از جمله آمریکایی‌ها با دستورالعمل روشن برای عمل به تعهداتشان در راستای برجام و رفع تحریم‌ها به وین برگردند. موضوعات درخورتوجهی در دستور کار است که جز با تصمیمات سیاسی واشنگتن احتمالاً گشایشی در آن متصور نیست».

منتظریم تغییر رفتار را به صورت عملی ببینیم
وی با بیان اینکه این انتظار وجود دارد که اظهارنظرهای مثبت درباره مذاکرات و برجام در عمل تبدیل به اجرای تعهدات شود، تأکید کرد: «مقامات آمریکایی باید بدانند هزینه تصمیمات مخرب و غلط آنها درخصوص خروج غیرقانونی از برجام و عدم انجام تعهداتشان را نمی‌توانند از جیب ملت ایران بپردازند.

وین

دور هشتم احیای برجام امروز از سر گرفته می‌شود

بازگشت حساس به وین

آنها باید اعتماد ملت ایران را کسب کنند و در عمل نشان دهند از مسیری که رفته‌اند، برگشت‌اند و برخی از اظهارات که بیانگر این است که آنها حاضر نیستند هزینه تصمیمات غلط خود را بپردازند، مانع بزرگی در این زمینه است. ما منتظر می‌مانیم که در وین این تغییر رفتار را به‌صورت عملی ببینیم.» سخنگوی وزارت خارجه همچنین با بیان اینکه اروپایی‌ها نیز در حوزه برجام بی‌عملی‌های مفصل و مکرزی داشته‌اند، ادامه داد: «تنها راه این است که به تعهدات خود عمل کنند و از بی‌عملی مطلق عبور کنند و برای یک بار نشان دهند که از اراده و توان لازم برای انجام تعهداتشان برخوردار بوده و کنشگران قابل‌اتکایی در نظام بین‌الملل هستند.»

تصمیم آمریکا اسقاطی ترامپ است

سخنگوی وزارت خارجه در پاسخ به سؤال دیگری درباره تصمیم اخیر رئیس‌جمهور آمریکا درمورد تمدید برخی از معافیت‌های تحریمی در ارتباط با فعالیت‌های هسته‌ای ایران گفت: «اینها اسقاطی‌هایی است که دولت ترامپ در ادامه اقدامات ضدبرجامی خود و نقض تعهدات این کشور ملغی کرده بود. این اسقاطیه‌ها مرتبط با تعهدات هسته‌ای است و آنچه امروز انجام‌شده بخش بسیار کوچکی در حوزه خاص طرف آمریکایی بوده است.» خطیب‌زاده افزود: «تمرکز جدی ما در حوزه انتفاع اقتصادی ایران و مردم ایران از برجام است و متأسفانه در این حوزه هیچ اقدامی انجام نشده است. آمریکا تصمیم گرفته در حوزه‌ای که خودش می‌خواهد اقداماتی را انجام دهد و اینها مواردی نیست که ارزش پرداخت جدی داشته باشد. آنچه ارزش دارد این است که آمریکا با دستور کار مشخصی و گرفتن تصمیمات لازم به وین برگردد.»

تصمیم سخت را وقتی در برجام ماندیم گرفتیم

درحالی‌که طرف‌های دیگر مذاکرات احیای برجام از زمان این اعلام تنفس بر لزوم اتخاذ تصمیمات سختی ایسان تأکید داشته‌اند، خطیب‌زاده دیروز تأکید کرد بار اصلی ماجرا امروز بر دوش آمریکاست: «ایران طرف‌های برجامی تصمیمات سخت خود را همان زمانی گرفتند که در برجام ماندند و اجازه دادند که این توافق زنده بماند. امروز آمریکا باید به‌جای فراقتی که کمک مؤثری به تغییر رفتار او نمی‌کند، با یک دستور کار مشخص و اخذ تصمیمات سیاسی برای رفع تحریم‌ها و انجام تعهداتش به وین بیاید و اگر چنین اتفاقی رخ دهد، در کوتاه‌ترین زمان توافق حاصل می‌شود.»

نمی‌توانیم شاهد تسخیر نظام بین‌المللی باشیم
وزیر امور خارجه روز یکشنبه اشاره کرد بود در جریان مذاکرات وین در حوزه اخذ تضمین‌ها پیشرفت‌هایی حاصل شده است اما خطیب‌زاده در پاسخ به سؤالی درباره اینکه این پیشرفت‌ها چه بوده است، گفت: «اجازه بدهید آنچه در میز گفت‌وگوها مطرح و درمورد آن رایزنی می‌شود، در فضای عمومی مطرح نشود.» وی ادامه داد: «در حوزه اخذ تضمین‌ها درمورد ابعاد مختلف آن با ارائه راهکارهای خلاقانه و با ابتکاراتی که صورت گرفته بحث و رایزنی شده است.»
توافقاتی حاصل شده ولی نباید فراموش کنیم که درمورد هیچ چیزی توافق نمی‌شود مگر اینکه درمورد همه‌چیز توافق انجام شود.» مقامات آمریکایی نیز به‌تازگی اعلام کرده بودند نمی‌توانند تضمین دهند دولت بعدی ایالات متحده از برجام خارج نشود. خطیب‌زاده در پاسخ به پرسشی دراین‌باره توضیح داد: «موضوعی که شما اشاره کردید بهترین دلیل است که ایران و ۴+۱ به‌درستی اصرار داشته باشند که آمریکا باید تضمین‌های لازم را برای اجرای تعهداتش در آینده بدهد. ما نمی‌توانیم شاهد این باشیم‌که بار دیگر آمریکا با عدم انجام تعهداتش نظام بین‌المللی را به تسمخ‌ر بگیرد و از مکانیسم‌های داخل برجام به ضرر برجام استفاده کند و شرکت‌هایی که می‌خواهند با ایران همکاری و تجارت داشته باشند، مورد تهدید آمریکا قرار بگیرند.»

زود است درباره نتیجه مذاکرات پیش‌بینی کنیم

خطیب‌زاده همچنین در این نشست در پاسخ به سؤال دیگری درباره مذاکره مستقیم با آمریکا و برخی از اظهارنظرها درمورد مذاکرات وین تصریح کرد: «فراغ از خوش‌بینی‌ها و بدبینی‌ها و واقعیت‌های الان زود است درباره نتیجه مذاکرات پیشگویی کنیم؛ چراکه به‌طورکلی در فضای بین‌الملل پیشگویی امر درستی نیست.» وی افزود: «هیئت مذاکره‌کننده ایران برای لغو تحریم‌های غیرقانونی و فراسرزمینی آمریکا در وین حاضر بوده است و به مذاکرات ادامه می‌دهد، خطوط قرمز و چارچوب ما کاملاً روشن است و ما از آن چارچوب خارج نمی‌شویم.» خطیب‌زاده تصریح کرد: «ما گفت‌وگوها را در فضای عمومی انجام نمی‌دهیم، مسائل را به‌صورت روشن در میز مذاکرات مطرح کرده‌ایم، اجرای برجام، قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل و معاهدات بین‌المللی در حوزه عدم اشاعه، مسائل‌ایی است که ما دنبال می‌کنیم.»

دیپلماسی

امیرعبداللهیان: هنوز به بخش‌هایی از مطالبات ما توجه نشده است

وزیر خارجه ایران که دیروز میزبان همتای فنلاندی خود بود، در نشست خبری مشترک با او به چند سؤال درباره مذاکرات احیای برجام نیز پاسخ‌داد. امیرعبداللهیان گفت: «به زودی گفت‌وگوهای وین از سر گرفته می‌شود. در چند روز گذشته در جلسات فشرده در بخش‌های تخصصی بر روی آخرین متونی که در نتیجه مذاکرات ایران و ۴ + ۱ و «نان‌پیپرهایی» که از طریق آقای مورا تبادل شده است، تمرکز کرده‌ایم و آنها را مورد بررسی قرار داده‌ایم.» وی افزود: «در مرور آخرین متون به‌دست‌آمده از مذاکرات وین هنوز در حوزه رفع تحریم‌ها بخش‌هایی از مطالباتمان مورد توجه قرار نگرفته است.» وی ادامه داد: «همکار ما آقای باقری کارشناس ارشد ما در روزهای آینده در روند مذاکرات وین روی سندی که قرار است مورد توافق قرار گرفته شود، تمرکز می‌کنند و در آن سند طرف‌های مختلف بازگشت و پایبندی خود را به تعهداتشان در برجام اعلام می‌کنند و نشان خواهند داد.» وی افزود: «امیدواریم در این مرحله بتوانیم به توافق نهایی نزدیک شویم.» وی افزود: «اینکه در روزهای آینده می‌توانیم در جریان این مذاکرات به یک توافق خوب برسیم، بستگی به نیت و اتکا و رفتار سه کشور اروپایی و آمریکا دارد و اینکه آیا آنها به معنای واقعی با حسن‌نیت و جدیت به‌دنبال رسیدن به یک توافق خوب هستند یا نه و این موضوعی است که باید در طرف‌های مقابل جست‌وجو کرد.» وزیر خارجه ایران ادامه داد: «ما با حسن‌نیت و خوش‌بینی و با جدیت به تلاش‌هایمان برای رسیدن به یک توافق خوب و حتی جدی ادامه می‌دهیم.»

مالی: بایدن هنوز می‌خواهد مذاکره کنیم

نماینده ویژه آمریکا در امور ایران و رئیس هیئت مذاکره‌کننده آمریکا در مذاکرات وین نیز در گفت‌وویی خبر داد که برای ازسرگیری مذاکرات به‌زودی به وین بازمی‌گردد. به گزارش ایسا به نقل از خبرگزاری رویترز، رابرت مالی در گفت‌وگو با ام‌اس‌ان‌بی‌سی با اعلام این خبر گفت: رئیس‌جمهور بایدن هنوز از ما می‌خواهد در وین مذاکره کنیم.» او افزود: «ما هفته بعد بازمی‌گردیم. این نماد بی‌ثناهای‌ای باور ما بر این است که [این توافق] یک جعبه بی‌جان نیست و ما باید آن را احیای کنیم؛ چون به نفع‌مان است.» صحبت‌های مالی در حالی مطرح می‌شود که جو بایدن، رئیس‌جمهوری آمریکا، یکشنبه با نفتالی بنت، نخست‌وزیر اسرائیل، درباره ایران و اوکراین گفت‌وگو کرده است.

اولیائوف: به‌نظر مذاکرات در مرحله نهایی است

میخائیل اولیائوف، نماینده دائم روسیه نزد سازمان‌های بین‌المللی در وین و رئیس هیئت مذاکره‌کننده روس نیز در توییت‌ر با اعلام ازسرگیری مذاکرات نوشت: «به نظر می‌رسد مذاکرات در مرحله نهایی است که نیازمند عزم و تلاش‌های پرتأزری از سوی تمام طرف‌ها برای رسیدن به نقطه محصله است که شامل احیای کامل برجام و از جمله رفع تحریم‌هاست.»

مقام روس: در حال آماده‌سازی ششکست نیستند

از سوی دیگر، ولادیمیر پرماکوف، رئیس بخش ادامه اشاعه تسلیحات هسته‌ای و کنترل تسلیحاتی وزارت امور خارجه روسیه، در گفت‌وویی با خبرگزاری ریانووستی روسیه مطرح کرد که در مذاکرات احیای برجام پیشرفت‌هایی وجود داشته است و طرفین در حال آماده‌سازی سناریوهای «امنیتی» در صورت شکست مذاکرات نیستند. پرماکوف افزود: «اینکه مشارکت‌کنندگان در روند مذاکرات وین در راستای هدفی مشترک اتحاد دارند و سخت تلاش می‌کنند به نتیجه‌ای مثبت دست بیابند، حائز اهمیت‌ی اساسی است.» به گفته او هدف مذاکرات وین احیای کامل برجام با همان شروط و معیارهای سال ۲۰۱۵ است که این توافق انجام شد و در وین کسی به دنبال سناریوهایی دیگر در صورت به نتیجه نرسیدن تلاش‌های چندجانبه برای احیای برجام نیست. این دیپلمات روس می‌گوید: «نیروهای عاقل در جهان واقف‌اند که برجام هیچ جایگزین معقولی ندارد و اشتباهات فاحش دولت قبلی آمریکا و تخطی‌های آن از قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت ایران ممل زمان باید اصلاح شود. این امر شرایطی را برای ایجاد خواهد کرد تا اجرای تعهدات داوطلبانه‌اش را که در پاسخ به اقدامات خرابکارانه واشنگتن به تعلیق درآورده بود، از سر بگیرد.»

شولتز: حصول توافق به ایران بستگی دارد

اولاف شولتز، صدراعظم آلمان، نیز در گفت‌وویی اختصاصی با واشنگتن پست در پاسخ به این سؤال که «چقدر تا حصول توافق در وین فاصله وجود دارد؟» گفت: «به ایران بستگی دارد. ما به آنها پيامی شفاف مبنی بر این داده‌ایم که اکنون زمان تصمیم‌گیری و پیشرفت است و نه طولانی‌کردن این روند. ما توانایی ایران را در داشتن بمب اتم که قابلیت استفاده داشته باشد، نمی‌پذیریم. این، یک لحظه تعیین‌کننده است و امیدواریم که آنها از این فرصت استفاده کنند.» شولتز در ادامه افزود: «زمان زیادی برای ما باقی نمانده است؛ چراکه ما از پیشرفت برنامه هسته‌ای ایران مطلع هستیم.» شولتز در پاسخ به سؤال دیگری درباره راهبردی که در صورت شکست مذاکرات وین باید در قبال ایران به کار گرفته شود، گفت: «هم‌اکنون در موقعیتی هستیم که منتظر پاسخیم. اجازه دهید منتظر بمانیم.» او همچنین در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه مذاکرات وین نباید تنها به موضوع هسته‌ای محدود شود؛ بلکه باید سایر موضوعات از جمله موشک‌های بالستیک ایران و مسائل منطقه‌ای را نیز شامل شود، گفت: «فکر می‌کنم که همه ما می‌دانیم وقتی به ایران نگاه می‌کنیم، باید به سؤالات زیادی بپردازیم. اکنون درحال بحث درباره چگونگی مواجهه با این توافق هستیم و اینکه آیا آینده‌ای وجود دارد که تأثیر خوبی بر صلح و اوضاع مربوط به آن داشته باشد؛ بنابراین به‌طور قطع سیار ضروری است که درحال حاضر بشنویم. آیا ایران تمایلی به حل این مسئله دارد یا نه!».

ادامه از صفحه اول

تصویر جنایت و توقیف رگنا ۱)

اما سؤال مهم این است که صرف‌نظر از خطای حرفه‌ای رگنا، آیا انتشار آن فیلم توسط رگنا از نظر حقوقی می‌تواند مصداق اشاعهٔ فحشا و منکرات و مطلب خلاف عفت عمومی باشد و مجوز توقیف رگنا شود؟ به نظر می‌رسد پاسخ این سؤال منفی است. اولاً، هر امر گناه‌آلود و معصیتی از نظر فقهی فحشا و منکر محسوب می‌شود. دروغ‌گویی، دزدی، قتل، اختلاس، ارتشا، توهین، تهمت، خوردن مال دیگری، بدرفتاری با والدین، خیلی گفتارها و رفتارهای دیگر اموری زشت و منکر هستند. اما در عرف عام و حتی عرف مشرعه، وقتی از منکر و فحشا و عفت عمومی صحبت به میان می‌آید، عمدتاً بر اموری با محتوای جنسی، مانند برهنگی و افعال و گفتار نامشروع جنسی، شرب خمر، بی‌حجابی و مانند اینها دلالت دارد. سایر مواردی که ماهیتاً زشت و منکر و گناه‌آلودند، معمولاً منظور نمی‌کنند اما هیئت محترم نظرات از این تعبیر علیه رگنا تفسیر موسع کرده است. اگر این تفسیر هیئت درست باشد و ملاک قرار گیرد، هیچ خبر و گزارش و تحلیلی نمی‌تواند منتشر شود، از مسائلی مانند قتل و ضرب‌وجرح و دروغ‌گویی و بدرفتاری با آدم‌ها و اختلاس‌ها و ارتشاها و خیلی کارهای دیگر. زیرا آنها همگی از موارد منکر و فحشا هستند و رادیو، تلویزیون و نشریات و خبرگزاری‌های کشور هیچ‌کدام نمی‌توانند اخبار و گزارش‌های مربوط به این قبیل مسائل را منتشر کنند، چون با این تفسیر هیئت نظارت تماماً مصداق فحشا و منکرات هستند؛ اما این حرف نادرست است و منطبق با درک حقوقی نظام حقوقی ایران نیست. تابه‌حال نیز به یاد ندارم حقوق‌دانان یا محاکم در نظریات یا آرای خود از تعبیری مانند اشاعهٔ فحشا و منکرات و مطلب خلاف عفت عمومی تفسیری مشابه تفسیر اخیر هیئت نظارت بر مطبوعات داده باشند. در تمام تاریخ مطبوعات ایران و به‌ویژه در ۳۰ سال اخیر که مسائل حقوقی مطبوعات چه در دولت و دستگاه قضا و چه در رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران تعبیری مانند فحشا و منکرات و امور خلاف عمومیتش شامل مسائل جنسی، برهنگی، بی‌حجابی، شرب خمر و مانند اینها بوده است.

۳- در بنده ۲ ماده ۶ کلمه «اشاعه» آمده است. آنچه ممنوع است، عبارت است از اشاعه فحشا و منکرات. اشاعه به‌معنای انتشار است؛ تآوم با تشویق و ترغیب و ترویج است. هر انتشاری موجب تشویق و ترغیب نیست. انتشار یک مطلب زشت و منکر زمانی اشاعه و ممنوع است که مخاطب با دیدن یا شنیدن آن تشویق و ترغیب شود که آن کار را انجام دهد. به تعبیر تخصصی‌تر، صدق عنوان اشاعه مشروط است به وجود عنصر تشویقی و ترغیبی در آن مطلب. اگر یک مطلب زشت و گناه آلود موجب تشویق نشود و حتی موجب انزجار و بیزاری بشود، مطلقاً اشاعه به‌معنای واقعی آن نخواهد بود. فیلمی که رگنا منتشر کرده و از نظر اصول حرفه روزنامه‌نگاری اصلاً نباید منتشر می‌کرد، نه‌تنها هیچ تشویق و ترغیب و ترویجی ندارد، بلکه حتی قیواً موجب انزجار و بیزاری عمومی از رفتار مجرمانه و جنایت‌بار آن مرد شده است. واکنش‌های عمومی در همین یکی، دو روز به‌خوبی این مدعا را ثابت می‌کند که افشار مختلف مردم با چه بیزاری و انزجاری با این خبر مواجه شده‌اند.

۴- توقیف رگنا را می‌شود از زاویه‌های دیگر هم دید. ۲۷ سال پیش هیئت نظارت بر مطبوعات هفته‌نامه حوادث را توقیف کرد. آن تصمیم هم خلاف قانون رسنه تخصصی حوادث بود که بعد از انقلاب منتشر می‌شد. سه سال هم کرد و تیزآز آن به ۲۵۰ هزار نسخه رسید. این هفته‌نامه با همکاری گروهی روزنامه‌نگار و حقوق‌دان و جامعه‌شناس و روان‌شناس و با نگاهی تحلیلی و رعایت اصول حرفه‌ای و اخلاقی به حوادث می‌پرداخت و اگرچه مخالفان و منتقدانی داشت اما به‌تدریج به منبعی برای مشاهده وضعیت رفتارهای گفیری جامعه ایران بدل شد و همین برای خیلی‌ها ناخوشایند بود. دیگر اینکه آمارهای گفیری ایران هیچ‌گاه به‌طور منظم منتشر نمی‌شود. این یک سنت همیشگی است. هیچ‌گاه وزارت کشور که بیشترین آمارهای گفیری را در اختیار دارد، در هیچ دولتی راضی به انتشار این آمارها نشده است. در سالنامه آماري کشور که تقریباً آمارهای تمام بخش‌های اقتصادی و اجتماعی ایران را منتشر می‌کند، همیشه لاغرت‌رین و بی‌کیفیت‌ترین بخش آمارهای قضائی است. از میانه‌های دهه ۸۰ همان مقدار اندک هم کمتر شده و به هیچ کاری نمی‌آید. اقرار نیست اگر گفته شود در ایران آمارهای گفیری از قبیل تعداد قتل و سرقت و کلاهبرداری و نزاع و دیگر جرائم از مجرمانه‌ترین و پنهان‌ترین آمارها هستند. طرفه اینکه در ضرورت این محرمانگی همه دولت‌ها از دولت سازندگی و اصلاحات تا امروز متفق‌القول بوده‌اند. در تمام ادوار مدیریت قوه قضائیه نیز همین دیدگاه حاکم بوده است، به همین ترتیب رسانه‌هایی که موضوع اصلی آنها انتشار حوادث است نیز ناخوشایند مسئولان امور هستند. شاید به این علت که آنها اخبار حوادث را به مثابه اطلاعاتی تلقی می‌کنند که نتیجه نهایی اوضاع اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی جامعه را نشان می‌هند و نمی‌خواهند به شکل منظم و قابل ارزیابی منتشر شوند. حال آنکه انتشار منظم آمارهای می‌تواند مشارکت تخصصی جمعی متخصصان مختلف را برای فهم وضعیت جامعه و ارائه تحلیل‌ها و پیشنهادهای راهشگا برای مقابله با وضعیت مخاطره‌آمیز موجود جلب کند که این خود کمکی است به نهادهای رسمی برای مقابله با جرم و تنظیم سیاست‌های پیشگیرانه. والله العالم. دو مقاله دیگر در روزهای آینده منتشر خواهند شد.